

Universitätsbibliothek Wuppertal

Davidis Ruhnkenii Opuscula Varii Argumenti, Oratoria, Historica, Critica

Ruhnken, David

Lugduni Batavorum, 1823

Epistolae ad Jo. Dan. Ritterum (IX. - XI.)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1677)

DAVIDIS RUHNKENII

EPISTOLAE

AD VIRUM CLARISSIMUM

JO. DAN. RITTERUM.

EX SEEBODII DIARIO, BIBLIOTH.
CRITICA (*).

IX.

VIRO MAGNO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Variis distentus negotiis, aliquanto serius, quam soleo, ad literas Tuas respondeo; quamvis id Luzacius jam diu urserit. Is enim postulat, ut libros, quos Tibi honorarii loco dari velis, quantocyus designes. Quae conditio si ipsi placuerit, nulla amplius in comora erit. Quicquid Variantium Lectionum aliunde vel pretio vel alio modo comparare potueris, ipso volente, et jubente, compara. Nam ut est vir et honestus

[[(*) Kritische Bibliothek. ebend. s. 747—752. Haec autem Epistolarum trias, nisi sero ad notitiam nostram pervenisset, edenda fuerat supra post p. 800. Plures etiam Ruhnkenii ad Ritterum Epistolas se in posterum daturum esse, pollicetur Diarii Editor.]

stus et pecuniosus, libentissime sumtus, quos fecisti, restituet. Utinam Te ad specimen edendum accingeres: quod forma Epistolari prodi posset. Neque opus videtur, ut novi operis titulus praefigatur. Modo Lectores de subsidiis, quae exspectas, certiores fiant. Certe quicquid in Batavia est Codicum (sunt autem haud pauci) illud omne, me curante, Tuum erit. Maximum vero subsidium non in Variis Lectionibus ponendum arbitror, sed in acerrimo Tuo judicio, et Critica sagacitate, qua Te mirum in modum valere, novimus omnes. Scribis, Tibi ad specimen concinnandum Codd. lectionibus opus esse. Jam etsi facili opera duo Breviarii exemplaria, quae sunt in Bibliotheca Leidensi, conferre possem; mihi tamen credas, qui hos codices olim versavi, parum adjuvarent conjecturas Tuas. In Collatore LL. Mos. et Rom. Critices Tuae specimen edendum est. Hujus vero Codicem in cunctis Europae Bibliothecis frustra quaeras. Tu si ingenium illud sagax advocaveris, Codd. opera Te tantisper carere posse senties. Scis etiam, nos in difficillimis quibusque locis a Codd. solere destitui.

Prodiit nuper Epistola mea Critica I. in Homeridarum Hymnos, et Hesiodum ad Virum Clariss. Valckenarium, quam Tibi dono mittam, quam primum idonea oblata fuerit occasio. Sin minus, nundinis paschalibus una cum Theophilo Reitzii, et Suetonio Oudendorpii (qui nondum prodire) et cum aliis libellis accipies. Ad clarissimum Ernesti libellum meum misi itinere nimis sumtuoso, per cursorem publicum. Scilicet cupiebam, de eo judicium ferri in

Actis Lipsiensibus. Pag. 73. publice Te honorifice-
que compellavi de Historia Praefecturae Praetorianae
perficienda: quod omnes, qui Specimen Tuum lege-
runt, Wesselingius inprimis, necum exoptant. Ex-
cute igitur Adversaria Tua, et, quae dudum in hunc
finem conguessisti, in ordinem digere, Muratorii ta-
men Inscriptionibus prius consultis, ubi, ni fallor,
lapides quidam Praefectorum Praet. memoriam conser-
varunt. Poteris eadem opera foedissimos aliquot Mu-
ratorii errores profligare, quos contra omnem Anti-
quitatem commisit. Ridebis, scio, hominem p. LXVI.
s. ad marmor, cujus notas haud intellexit, ita com-
mentantem: *Habemus igitur hic Perpetuum Praeto-
rem Urbanum.* Sed Tu, Eruditissime Rittere, ut
dixi, perficias Historiam Praefecturae Praetorianae, et
Peckero, Bibliopolae Leidensi, vel Verbeekiis excu-
dendam (*) committes. Praemium Tibi haud denega-
bitur: quamvis Tibi, qua es animi magnitudine, suf-
ficiat sempiterna gloria istis ingenii monumentis parta.

Sed quando tandem Harmenopulum Cujacianum vi-
debo? Vix fero ejus desiderium; nec parum inde
mei in hoc isto expoliendo imperus retardantur. In-
terea duplex opus mea cura ornatus reddo, Thale-
laeum, (de quo alias scripsi) et Eustathium Ante-
cess. de temporum intervallis. Utrumque Amplissi-
mus Tuique studiosissimus Meermannus novo Juris
Thesauri inseret. Cujus Thesauri Conspectus cum

[(*) Perficias — et — committes. Aut hic committas, aut
illic, quod malim, perficias a Rühkenio scriptum fuit.]

maxime prelum exercet, et cum aliis opusculis ad Te perferetur.

Vivitne adhuc Bergerus? Utinam Bibliotheca illa insignis post mortem ejus divenderetur. Jam nunc nummos seposui, quibus mihi potiores ex ea Codices coemam. Vidistine Schultensii, Orientalium literarum Principis, Epistolam ad Menkenium, qua Reiskium, ingratisimum nebulonem, prorsus pessumedit ac prostravit? Hoc de negotio, Schultensii rogatu, ad doctissimum Ernesti Epistolium scribendum fuit: quod sine mora Lipsiam perferendum curabis. Literas ad me Tuas Ernestinis velim adjungas. Vale, Vir Egregie, meque, ut amas, ama. Dab. Lugduni Batavor. d. 3. Novembr. 1749. ex aedibus Theodori Berkenhoff op de lange Brugge.

X.

CARISSIMO

RITTERO suo

DAVID RUHNKENIUS S. D.

Ex literis Ernestii nostri satis, ut opinor, intellexisti, me omnem lapidem ab aliquo tempore movisse, ut Te ex misera nunc Saxonia in beatiorum Bataviam transferrem. Quos conatus meos cum fortuna semel atque iterum destituerit, nunc incredibilem in

modum gaudeo, exoptatissimam hujus rei consequendae opportunitatem mihi ostendi. Andreas Weissius, praeclarus Juris naturalis et publici doctor, qui hanc Academiam per quindecim annos ingenio et doctrina sua illustravit, superiore anno ab Ordinibus Hagam Comitum evocatus est, ut Principem Arausionensem bonis artibus erudiat. Huic successor quaeritur ab illustrissimis Curatoribus. Aliis alios commendantibus, ego usus adjutoribus, Hemsterhusio, Gaubio et Alberto, excellenti virtute ac doctrina Tua commemoranda rem eo perduxì, ut maxima spes sit, Te ab illustrissimis Curatoribus, postquam Tuam (*) intellexerint, huc vocatum iri. Muneris conditionibus nihil luculentius. Stipendium quidem huic professioni adsignatum tantum est duo mille florenorum Hollandicorum. Sed beneficia et emolumenta adeo superant stipendium, ut annui reditus quinque mille Florenorum vel mille Ducatorum aureorum summam conficiant. Impensae in migrationem faciendae a Curatoribus restituantur. Quod a Te exigitur, sane levissimum est. Duae perpetuae lectiones habendae sunt; altera in divinum Grotii opus de J. B. ac P. altera in Jus publicum Germaniae. Grotianum Collegium ita a juventute Belgica et Britannica celebratur, ut inde Tibi quotannis mille Floreni redeant. Alias disciplinas tradere, Tibi non licet. Habes conditiones muneris: quibus pensatis, quid consilii ceperis, quanto citius ad me perscribe. Quanquam, si me audias,

[(*) Excidisse videtur *mentem*, aut *sententiam*, ut scribit infra p. seq. in f.]

omni omissa deliberatione, statim ad nos evolabis. O! quam laetus ille mihi dies illucescet, quo Te, carissimum caput, hic amplecti poterō. Profecto etsi Batavia mihi semper jucundissima fuit, tamen multo est jucundior futura, si antiquam nostram consuetudinem hic instaurare, si Tecum una vivere, Tecum seria et jocos miscere licuerit. Nec religionis negotium Tibi ullum scrupulum injicere debet. Quamvis enim in togato ordine solus, cui Lutherana formula probetur, futurus sis, omnes tamen collegae Te tanquam fratrem amabunt et in oculis ferent. Reformati Belgae mitissime sunt erga Lutheranos eosque vix ullo discrimine a se differre credunt. Equidem matre natus Lutherana, at patre reformato, ex quo in Belgium veni, patris monitis adductus, paternum exemplum secutus sum. Verum etiamsi matris partes praetulissem, nihil tamen illa res hic obstitisset rationibus meis. De aliis rebus scribam alias. Sed hoc Tibi fidenter spondere ausim, Te nusquam terrarum tantum antiquae probitatis, fidei, veritatis, quantum hic, reperiturum. Quo quid magis consentaneum esse potest moribus Tuis simplicibus, rectis, omni furo carentibus? Binas ad me epistolas scribas velim: quarum altera mecum familiariter agat; altera Tuam de migratione et muneris mutatione sententiam brevibus verbis expressam contineat; quae, si opus sit, etiam Curatoribus ostendi possit. Sed responsi celeritate opus est, ne alii consilium nostrum prensando impediant. Ubi quid Tibi animi sit, intellexerimus, cetera, quae apud Proceres peragenda sunt, promptissime expediuntur. Vale, mi optime Rittere. Si ad

Ernestum scripseris, eum meo nomine salutes, et de mittenda Callimachi praefatione admoneas. Dabam Lugduni Batavorum d. 8. Decembr. 1760.

Dixi, Te annos 47 vel 48 natum esse. Credo, non multum fallere meam me conjecturam. Adjecipa fraude, Te Jus naturae etiam Vittembergae interpretari. De Jure publico inter omnes constabat.

X I.

CARISSIMO

RITTERO S U O

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Magnas animo meo molestias literae Tuae absterere. Nam, ut verum dicam, illud tam diuturnum silentium et mihi et Curatoribus suspectum esse incipiebat: id quod etiam testatus sum literis ad Ernestum (*) scriptis. Itaque nunc tanto magis gaudeo, Te magno et constanti animo in consilio, quod semel suscepisti, perstare. Quid vero dicam de istis aulae mancipiis? Qui etsi belli calamitate ad satis humilem conditionem detrusi sunt, tamen non cessant tyrannica imperia in te exercere. O! mi Rittere, quanto citius ab his fugias, et nobiscum auream Batavorum libertatem gustes. Nos hic omnes reges sumus, in quos

[(*) Cf. supra horum Opusc. p. 368.]

quos nemo mortalium imperium habet. Legibus tantum aequissimis paremus. Quo tempore literae Tuae mihi redditae sunt, ad Allamandum, collegam meum, etiam Varsovia pervenere literae Vatelii. Is de missione Tua cum Bruhlio ipso agens, responsum tulit, Te novo Regis beneficio esse auctum, et migrandi consilium jam abiecit. Quod miranti Vatelio alii etiam aulici confirmarunt. Ego vero hoc quam falsum et mendacii plenum sit, Curatoribus ex literis Tuis demonstravi. Heri Comes Bentinkius, Curatorum princeps, hac ipsa de re literas ad Bruhlium dedit. Quodsi hoc tempore legatum Varsoviae haberemus, is Ordinum Hollandiae jussu negotium facile expediret. Neque enim, ut tu putas, Hollandiae Ordines privatorum res negligunt, sed non temere faciunt suas. Argentum, quod Rex Tibi debet, non sibi deberi dicent, sed tamen regem amice per legatos monebunt de residuo stipendio solvendo. Equidem, si diutius missio negetur, tibi auctor sum, ut aufugias, aedesque procuratori vendendas relinquant. Jurisjurandi quidem religione Te absentem solvent Vitembergenses; Regisque animus si forte fuga offensus fuerit, a Proceribus reipublicae nostrae lenietur. Paratus est tibi apud nos portus maxime tranquillus, in quem confugias tot adversae fortunae fluctibus jactatus. Si qua rei familiaris jactura facienda est, id pro nihilo ducas. Nam cum maxima Tui per omnem Bataviam sit expectatio, huc delatus brevissimo tempore colliges ingentem vim pecuniae. A Curatoribus vero majora etiam, quam polliciti sunt, suo tempore expectare debes. Illi omnes Tibi unice favent, sed

polent et tua et Academiae caussa, negotium ita tardari. Profecto magnum Academiae nostrae detrimentum absentia Tua affert, propterea quod nemo hic est, qui Jus publicum docere possit. Plura scribere, tempore exclusus, non possum. A Te vero peto, ut in posterum minus negligens sis in literis scribendis. Nam quotidie Proceres ex me quaerunt, quo in loco sint res tuae. Vale, mi optime Rittere, et iter Tuum matura. Dab. d. 9. September 1761.

Ancillam Tibi nuper conduxì, nondum facturus, si illam moram praevidere potuissem. Emi etiam sellas quasdam viliores, aliaque ad aedes vendendas et nitidandas pertinentia (*).

[(*) Operae pretium fuerit, cum argumento harum Epistolarum contulisse narrationem Cl. Wyteubachii, Vit. Ruhnken. p. 87—89.